

Themabrief passend onderwijs en (geschillen) over medezeggenschap september 2013

Inleiding

Passend onderwijs vraagt om een goede regeling van de medezeggenschap. In de vorige Themabrieven is al zijdelings aandacht geschonken aan medezeggenschap. In deze Themabrief worden de medezeggenschapsaspecten bij passend onderwijs in samenhang besproken. Speciale aandacht wordt besteed aan de beslechting van medezeggenschapsgeschillen.

Medezeggenschap vindt binnen de nieuwe samenwerkingsverbanden plaats op verschillende niveaus. Allereerst zijn er de MR's en GMR's van de bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen. Daarnaast wordt ook bij ieder samenwerkingsverband voor de medezeggenschap van het personeel in dienst van het samenwerkingsverband een MR ingesteld. Op het niveau van het samenwerkingsverband wordt zelfs een geheel nieuw medezeggenschapsorgaan ingesteld: de ondersteuningsplanraad (verder te noemen de OPR).

Voor de medezeggenschap bij passend onderwijs zijn met name twee documenten van belang: het schoolondersteuningsprofiel op schoolniveau en het ondersteuningsplan op niveau van het samenwerkingsverband.

In het vervolg van deze themabrief zullen achtereenvolgens aan de orde komen het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, de bevoegdheden van de verschillende raden in het kader van passend onderwijs, de geschillen die kunnen ontstaan tussen het bevoegd gezag en het medezeggenschapsorgaan en de wijze waarop deze geschillen kunnen worden beslecht.

Schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan

Voor iedere school in het funderend onderwijs brengt de wet passend onderwijs de verplichting mee om het schoolondersteuningsprofiel vast te stellen. In dit ondersteuningsprofiel beschrijft de school welke ondersteuning zij de leerlingen biedt. Deze ondersteuning valt uiteen in de basisondersteuning, kort gezegd de ondersteuning voor alle leerlingen, en extra ondersteuning voor leerlingen waarvan is vastgesteld dat zij daar behoefte aan hebben. Welke basisondersteuning de aangesloten scholen bieden, wordt vastgesteld door het samenwerkingsverband. Daarmee staat tegelijkertijd vast wat in het samenwerkingsverband als extra ondersteuning wordt aangemerkt.

Het geheel van schoolondersteuningsprofielen vormt het onderwijsaanbod van het samenwerkingsverband en is opgenomen in het ondersteuningsplan. Ieder samenwerkingsverband moet een dekkend onderwijsaanbod hebben en dus in staat zijn om aan iedere vraag om extra ondersteuning tegemoet te komen.

Afstemming schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan

Met name bij de invoering van passend onderwijs vereist een en ander afstemming tussen de scholen en het samenwerkingsverband (in oprichting). Zonder te weten wat als basisondersteuning heeft te gelden, lijkt het voor scholen niet goed mogelijk om hun ondersteuningsprofiel te beschrijven. En zonder te beschikken over de schoolondersteuningsprofielen lijkt het voor een samenwerkingsverband niet goed mogelijk om het ondersteuningsplan vast te stellen. Uit het totaal van deze profielen blijkt immers pas of het totaalaanbod dekkend is en welke hiaten moeten worden gevuld indien het aanbod niet dekkend blijkt te zijn. Het verdient daarbij opmerking dat het door de school opgestelde ondersteuningsprofiel leidend is voor het samenwerkingsverband. Alleen indien het schoolondersteuningsprofiel van een school een onevenredige belasting vormt voor het samenwerkingsverband, kan het samenwerkingsverband van het profiel afwijken.¹

Bij de behandeling van het wetsvoorstel passend onderwijs in de Eerste Kamer is veel aandacht besteed aan de krachtsverschillen die binnen een samenwerkingsverband kunnen bestaan tussen de verschillende deelnemers, en de positie van kleine scholen en so/vso-scholen. Dit heeft geleid tot de instelling van de Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden passend onderwijs². Indien geschillen ontstaan bij de afstemming tussen schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, kunnen deze worden voorgelegd aan deze Landelijke Arbitragecommissie.

Het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan worden ten minste eenmaal in de vier jaar vastgesteld. Het is niet uit te sluiten dat met name in de eerste jaren ook tussentijdse wijzigingen zullen plaatsvinden.

Schoolondersteuningsprofiel en medezeggenschap

Artikel 11, aanhef en onder r Wms³ bepaalt dat de MR adviesrecht heeft ten aanzien van de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel. Lees hier meer over het wettelijk kader en de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel ([link](#)).

In het schoolondersteuningsprofiel wordt zowel de basisondersteuning vastgelegd als de extra ondersteuning die de school kan bieden. Gegeven het feit dat het niveau van de door de school te bieden basisondersteuning wordt vastgesteld door/binnen het samenwerkingsverband, zal de advisering van de MR daar niet op gericht zijn. Is derhalve de invloed van de MR op de aard en het niveau van de ondersteuning beperkt, dat wil niet zeggen dat de MR geen medezeggenschap uitoefent op de door de school te leveren ondersteuning. De school bepaalt immers zelf op welke wijze zij haar aanbod aan onderwijs en (extra) ondersteuning vorm geeft. Bij zijn advisering zal de MR bijvoorbeeld beoordelen of op (de reguliere) school voldoende deskundigheid aanwezig is, hoe de inzet van het personeel plaatsvindt en of de ouders (en leerlingen) van voldoende informatie worden voorzien. Voor scholen voor speciaal basisonderwijs en (v)so-scholen geldt dat hun aanbod mede afhankelijk is van het binnen het samenwerkingsverband vastgestelde niveau van basisondersteuning en van de extra ondersteuning die de reguliere scholen bieden. Wat de scholen aan extra ondersteuning bieden blijkt, zoals eerder beschreven, uit hun ondersteuningsprofielen en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Onduidelijk is nog hoe vanuit het oogpunt van medezeggenschap gekeken moet worden naar de verhouding tussen het schoolondersteuningsprofiel en het schoolplan. Ten minste onderdelen van het schoolondersteuningsprofiel zijn terug te vinden in het schoolplan⁴ en het formatieplan. Ten aanzien van de vaststelling of wijziging van het schoolplan heeft de MR instemmingsrecht (artikel 10 onder b Wms), de personeelsgeleding ten aanzien van het formatieplan (12 lid 1 onder b Wms). Hoe dit instemmingsrecht zich verhoudt tot het adviesrecht ten aanzien van het schoolondersteuningsprofiel van de school zal in de praktijk moeten blijken, mogelijk pas in uitspraken van de LCG WMS.

Ondersteuningsplan en medezeggenschap

Net als het schoolondersteuningsprofiel van de school wordt het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband ten minste eenmaal in de vier jaar vastgesteld. Het ondersteuningsplan gaat over de verdeling van de middelen voor de extra ondersteuning, de meerjarenbegroting, plaatsingscriteria voor leerlingen in het sbo en (v)so en het beleid ten aanzien van terug- en overplaatsing van leerlingen. Het is daarmee een belangwekkend document. Lees hier meer over het wettelijk kader van het ondersteuningsplan ([link](#)).

Om aan criteria van goede medezeggenschap te kunnen voldoen, heeft de wetgever de medezeggenschap ten aanzien van het ondersteuningsplan in handen gelegd van een nieuw medezeggenschapsorgaan: de ondersteuningsplanraad (artikel 4a Wms)⁵. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de leden van de MR's van de scholen binnen het samenwerkingsverband.⁶ De leden van de ondersteuningsplanraad hoeven geen lid te zijn van een MR. De samenstelling wijkt niet af van hetgeen gebruikelijk is: de helft van de leden wordt gekozen uit het personeel van de scholen, de andere helft bestaat uit ouders/leerlingen.

Onder meer de artikelen 21 en 22 Wms zijn van overeenkomstige toepassing op de ondersteuningsplanraad, hetgeen betekent dat er op het niveau van het samenwerkingsverband een medezeggenschapsstatuut en een medezeggenschapsreglement moeten zijn.

De ondersteuningsplanraad heeft in vergelijking met de MR van een school een beperkt aantal bevoegdheden, waarvan de belangrijkste is het instemmingsrecht ten aanzien van de vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan (artikel 14a Wms)⁷. Daarnaast gelden de bepalingen over de algemene taken en bevoegdheden voor de MR's, alsmede het algemeen informatierecht,⁸ ook voor de ondersteuningsplanraad. Derhalve dient de ondersteuningsplanraad openheid en overleg te bevorderen, te waken voor discriminatie en regelmatig verslag te doen van zijn werkzaamheden. De

ondersteuningsplanraad heeft het recht om te overleggen met zijn bevoegd gezag (dit is het bestuur van het samenwerkingsverband) en de ondersteuningsplanraad heeft recht op alle inlichtingen die hij voor het vervullen van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. Het samenwerkingsverband legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid in een jaarverslag en de jaarrekening. Deze informatie is van belang voor de ondersteuningsplanraad bij het vervullen van zijn taken. Tussentijdse (beleids)ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn tot bijstelling van het ondersteuningsplan, voor welke wijzigingen instemming van de ondersteuningsplanraad vereist is. Het is dus bepaald niet zo dat de taak van de ondersteuningsplanraad beperkt is tot het eenmaal per vier jaar instemmen met het ondersteuningsplan.

Verdeling medezeggenschapsbevoegdheden schoolondersteuningsprofiel en ondersteuningsplan

De verdeling van medezeggenschapsbevoegdheden, het adviesrecht van de MR op het schoolondersteuningsprofiel en het instemmingsrecht van de OPR op het ondersteuningsplan, is niet toevallig. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel staat hierover dat inspraak van ouders en personeel op beide niveau's wenselijk is, maar dat tevens flexibiliteit belangrijk is in de afstemming tussen het bevoegd gezag van de school en het samenwerkingsverband.

“De medezeggenschapsraad van de school krijgt daarom adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. Dit adviesrecht past bij het uitgangspunt van flexibiliteit in de afstemming tussen het bevoegd gezag van de school en het samenwerkingsverband. Het bevoegd gezag moet een advies van de medezeggenschapsraad laten meewegen, maar heeft de mogelijkheid om uiteindelijk (gemotiveerd) van het advies af te wijken. Daar staat, naast het hiervoor beschreven belang van flexibiliteit, tegenover dat ouders en personeel instemmingsrecht krijgen op het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.”⁹

Ook tijdens de behandeling van het wetsvoorstel passend onderwijs in de Tweede en Eerste Kamer is over de bevoegdheidsverdeling uitgebreid gesproken.

“Omdat het ondersteuningsbeleid in het samenwerkingsverband consequenties heeft voor de mogelijkheden die ouders en leerlingen hebben om thuisnabij naar school te gaan, is op dat niveau instemmingsrecht van ouders, leerlingen en leraren geregeld van de ondersteuningsplanraad. Als er in plaats daarvan gekozen zou worden voor instemmingsrecht voor elke medezeggenschapsraad op schoolniveau, bestaat het risico op impasses bij het vaststellen van het regionale ondersteuningsplan wanneer afzonderlijke medezeggenschapsraden weigeren in te stemmen.”¹⁰

Samenwerkingsverband en medezeggenschap

Aan het samenwerkingsverband is een medezeggenschapsraad verbonden (artikel 3 lid 1 Wms). Deze MR bestaat uitsluitend uit personeelsleden van het samenwerkingsverband. De taken en bevoegdheden zijn, voor zover op het samenwerkingsverband van toepassing, als die van MR's op scholen¹¹. Hoe de verdeling van bevoegdheden tussen de MR van het samenwerkingsverband en de ondersteuningsplanraad in de praktijk zal uitpakken, is op voorhand niet te zeggen. Zo dient het samenwerkingsverband te bepalen welke expertise het samenwerkingsverband nodig heeft en of hiervoor eigen personeel in dienst wordt genomen. Er kunnen dan dubbelingen ontstaan in het ondersteuningsplan ten aanzien waarvan de OPR instemmingsrecht heeft en bijvoorbeeld het formatieplan van het samenwerkingsverband, ten aanzien waarvan de MR van het samenwerkingsverband instemmingsrecht heeft (artikel 12 lid 1 onder b Wms). Hoe dergelijke competentievragen worden opgelost zal in de praktijk of uit uitspraken van de LCG WMS moeten blijken.

Medezeggenschapsgeschillen

Hoofdstuk 5 van de Wms is gewijd aan de regeling van geschillen. Artikel 30 lid 1 Wms bepaalt dat er een landelijke commissie voor geschillen is. Dit is de LCG WMS. Deze commissie wordt in stand gehouden en juridisch en administratief ondersteund door Stichting Onderwijsgeschillen. In artikel 31 Wms is de bevoegdheid van de LCG WMS geregeld. De commissie neemt kennis van geschillen met betrekking tot instemming, advies, het medezeggenschapsstatuut of -reglement en kan zich uitspreken over de interpretatie van bepalingen van de Wms, het statuut of het reglement.

Instemmingsgeschillen

Van een instemmingsgeschil is sprake indien het bevoegd gezag – het bestuur van een school of van een samenwerkingsverband – instemming nodig heeft van de MR¹² alvorens een besluit te kunnen nemen, die instemming niet krijgt en toch het besluit wil nemen. Het bevoegd gezag kan in een dergelijk geval vervangende instemming vragen aan de LCG WMS. De commissie beoordeelt of de MR in redelijkheid instemming aan het voorstel heeft kunnen onthouden. Indien de MR in redelijkheid instemming heeft kunnen onthouden, kan het besluit niet worden genomen, tenzij de commissie oordeelt dat er zwaarwegende omstandigheden zijn die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigen (artikel 32 lid 4 Wms). De uitspraak van de LCG WMS is bindend, dus als de commissie geen vervangende instemming verleent, kan het bevoegd gezag het voorgenomen besluit niet definitief maken.

Instemmingsgeschillen kunnen bijvoorbeeld ontstaan tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en de ondersteuningsplanraad **over** het voorgenomen besluit van het bestuur tot vaststelling van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De LCG WMS zal bij een dergelijk geschil toetsen of de ondersteuningsplanraad in redelijkheid instemming aan het voorgestelde ondersteuningsplan heeft kunnen onthouden.

Adviesgeschillen

De besluiten, waarvoor het bevoegd gezag voorafgaand advies moet vragen, staan opgesomd in het medezeggenschapsreglement en in de wet (artikel 11 Wms). De MR kan een adviesgeschil indienen bij de LCG WMS indien het bevoegd gezag een besluit pas kan nemen nadat het advies aan de MR heeft gevraagd, de MR een advies heeft uitgebracht en het bevoegd gezag een besluit heeft genomen dat afwijkt van het advies van de MR (artikel 34 lid 1 Wms). Als de MR van mening is dat daardoor zijn belangen of die van de school ernstig zijn geschaad, kan de MR het geschil aan de commissie voorleggen. De commissie beoordeelt of het bevoegd gezag in redelijkheid tot zijn besluit¹³ heeft kunnen komen. De commissie doet vervolgens de bindende uitspraak of het betrokken besluit al dan niet in stand kan blijven.

Adviesgeschillen kunnen ontstaan tussen de MR en het bevoegd gezag van de school over het schoolondersteuningsprofiel. De LCG WMS zal bij een dergelijk geschil dus toetsen of het bevoegd gezag in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen. Uit de wet kan niet worden afgeleid op welk moment het schoolondersteuningsprofiel moet zijn vastgesteld en eventuele geschillen hierover moeten zijn beslecht. Of dit in praktijk tot problemen leidt bij de vaststelling van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, moet worden afgewacht. Het schoolondersteuningsprofiel is immers vertrekpunt bij de vaststelling van het ondersteuningsplan¹⁴. Indien een adviesgeschil over het schoolondersteuningsprofiel nog aanhangig is bij de LCG WMS, lijkt het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband niet (definitief) te kunnen worden vastgesteld.

Reglementsgeschillen

Het bevoegd gezag stelt een medezeggenschapsreglement (artikel 23 lid 1 Wms) en een medezeggenschapsstatuut (21 Wms) vast. Daarvoor is instemming van een twee derde meerderheid van de MR vereist. Indien het bevoegd gezag en de MR het niet eens worden over het statuut of het reglement (of een bepaling daarvan), kan ieder van hen daarover een reglementsgeschil aanhangig maken bij de LCG WMS. De commissie beoordeelt of het bevoegd gezag in redelijkheid tot zijn voorstel heeft kunnen komen. Als de commissie van oordeel is dat dit niet het geval is, geeft zij in haar uitspraak aan hoe de bepaling moet komen te luiden en moet het bevoegd gezag het statuut of reglement vervolgens vaststellen in overeenstemming met de uitspraak van de commissie. Voor de ondersteuningsplanraad moet een nieuw medezeggenschapsreglement en -statuut worden vastgesteld.¹⁵

Interpretatiegeschillen

Als de MR en het bevoegd gezag het niet eens zijn over de betekenis van een bepaling in de Wms, het medezeggenschapsreglement of het -statuut, kunnen zij een interpretatiegeschil aan de LCG WMS voorleggen. Vaak gebeurt dit aan de hand van een concreet besluit, waarbij partijen het er niet over eens zijn of de MR ten aanzien van dat besluit een bevoegdheid heeft. De commissie spreekt vervolgens bindend uit welke betekenis aan de betreffende bepaling moet worden toegekend en dus of het besluit voor advies of instemming aan de MR moet worden voorgelegd.

Overige geschillen

Artikel 24 lid 1 Wms bevat de verplichting om in het medezeggenschapsreglement een procedure op te nemen voor de beslechting van die geschillen tussen het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad waarvoor de Wms niet in een geschillenregeling voorziet. Dit artikel is ook van toepassing op het reglement van de ondersteuningsplanraad. Het reglement van de LCG WMS sluit hierop aan: ook andere geschillen dan de in de wet genoemde kunnen aan de LCG WMS worden voorgelegd.

Beroep tegen de uitspraken van de LCG WMS

Tegen de uitspraken van de LCG WMS kan beroep worden ingesteld bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof in Amsterdam (artikel 36 lid 3 Wms). Die beroepsmogelijkheid staat ook open tegen uitspraken waarbij de ondersteuningsplanraad partij was, maar niet als de uitspraak de vaststelling van het eerste ondersteuningsplan betreft.

Bij de Ondernemingskamer kan een medezeggenschapsorgaan ook een vordering indienen tot nakoming door het bevoegd gezag van een verplichting, voortvloeiend uit de Wms. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als een bevoegd gezag een besluit neemt zonder voorafgaand instemming of advies te vragen terwijl dat op grond van de wet of het medezeggenschapsreglement wel had moeten¹⁶

Het eerste ondersteuningsplan

Het eerste ondersteuningsplan moet in werking treden op 1 augustus 2014.

Op het eerste ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband zijn daarom bijzondere bepalingen van toepassing, die zijn vastgelegd in de Wet passend onderwijs¹⁷. Het eerste ondersteuningsplan moet uiterlijk 1 mei 2014 worden ingediend bij de Inspectie van het Onderwijs. Uiterlijk op 1 februari 2014 moet het concept-ondersteuningsplan worden voorgelegd aan de ondersteuningsplanraad. De ondersteuningsplanraad spreekt zich binnen 4 weken uit over dit voorstel. Als de ondersteuningsplanraad zijn instemming aan het ondersteuningsplan onthoudt en hierover een geschil ontstaat, moet het samenwerkingsverband het voorstel binnen 2 weken voorleggen aan de LCG WMS. Uiterlijk 15 april 2014 doet de LCG WMS een bindende uitspraak over het eerste ondersteuningsplan, aldus de wettelijke regeling met betrekking tot de totstandkoming van het eerste ondersteuningsplan. Het betekent dat de hele procedure bij de LCG WMS over het eerste ondersteuningsplan mogelijk binnen 1 maand rond moet zijn. Of dit voorschrift in de praktijk haalbaar zal zijn, zal mede afhangen van het aantal geschillen waarover de LCG WMS zich binnen een korte periode zal moeten buigen.¹⁸

Doordat voorts tegen de uitspraak van de LCG WMS over het eerste ondersteuningsplan geen beroep mogelijk is, is aldus wettelijk geregeld dat scholen tijdig klaar zijn voor de invoering van passend onderwijs. Dat wil echter niet zeggen dat op 1 augustus 2014 ieder samenwerkingsverband met een definitief ondersteuningsplan aan de gang kan: als de commissie oordeelt dat een ondersteuningsplanraad in redelijkheid instemming aan het voorgestelde plan heeft onthouden (en er overigens geen zwaarwegende omstandigheden zijn die naar het oordeel van de commissie het besluit tot vaststelling rechtvaardigen) zal er opnieuw overleg gevoerd moeten worden over het ondersteuningsplan.

¹ Art. 18a lid 7 WPO en art. 17a lid 7 WVO.

² *Kamerstukken I* 2012/13, 33 106, L (Motte-Backer)

³ Dit artikel treedt in werking per 1 augustus 2013.

⁴ Zie bijvoorbeeld artikel 12 Wet op het primair onderwijs, artikel 24 Wet op het voortgezet onderwijs. Met ingang van 1 augustus 2013 worden deze artikelen gewijzigd. Bij het schoolplan (het onderwijskundig beleid dat daar deel van uit maakt) moet tevens het schoolondersteuningsprofiel worden betrokken.

⁵ Dit artikel is in werking getreden per 1 januari 2013.

⁶ Hiermee wordt beoogd dat de ondersteuningsplanraad rekening houdt met de belangen van de deelnemende scholen. Zie bijvoorbeeld: *Kamerstukken I* 2011/12, 33 106, G ; p. 45.

⁷ Dit artikel treedt in werking met ingang van 1 augustus 2013.

⁸ Art. 9 WMS is met de inwerkingtreding van de Veegwet van 7 februari 2013, per 4 juli 2013 ook van toepassing geworden op de OPR.

⁹ *Kamerstukken II* 2011/12, 33 106, nr. 3; p. 26.

¹⁰ *Kamerstukken I* 2011/12, 33 106, G ; p. 45.

¹¹ Zie hiervoor bijvoorbeeld het modelstatuut voor de MR van het samenwerkingsverband, opgesteld door het Steunpunt medezeggenschap passend onderwijs in nauwe samenwerking met de PO-Raad en de VO-raad. Het modelreglement voor de MR van het samenwerkingsverband is

---

op moment van verschijnen van deze Themabrief nog niet beschikbaar. Alle modelreglementen en -statuten zijn te downloaden op www.infowms.nl

¹² Of een ander (deel van een) medezeggenschapsorgaan, zoals de ondersteuningsplanraad.

¹³ In artikel 34 lid 3 Wms staat "voorstel", maar dit is een verschrijving van de wetgever geweest; bedoeld is onmiskenbaar "besluit."

¹⁴ *Kamerstukken I* 2011/12, 33 106, I ; p. 15

¹⁵ Op www.infowms.nl worden aan de nieuwe wetgeving aangepaste modelreglementen en -statuten beschikbaar gesteld. Een modelreglement en -statuut voor de ondersteuningsplanraad is opgesteld door het Steunpunt medezeggenschap passend onderwijs in nauwe samenwerking met de PO-Raad en de VO-raad en te downloaden op de website van het steunpunt, alsmede op infowms.nl.

¹⁶ Of van de "overige geschillen" ook in beroep kan worden gegaan, is niet duidelijk. Overigens heeft de LCG WMS in haar zesjarig bestaan een dergelijk geschil nog niet hoeven beslechten.

¹⁷ Art. IX en art. IXA Wet Passend onderwijs (*Stb.* 2012, 533)

¹⁸ Voor de behandeling van geschillen over het eerste ondersteuningsplan, zal de LCG WMS enkele in haar reglement opgenomen termijnen tijdelijk en uitsluitend voor de behandeling van deze geschillen aanpassen.